

राज्यातील वरिष्ठ प्राथमिक (इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शाळेत शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीकरिता पालकांना प्रोत्साहन भत्ता देण्यास मंजूरी देण्याबाबत (सन २००८-०९).

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्यांक विकास विभाग,
शासन निर्णय क्र.असंस -२००९/प्र.क्र. ३७/कार्यासन-१
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
दिनांक :- ५ फेब्रुवारी, २००९.

- संदर्भ :- १) शासन निर्णय शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक पीआरई-१०९१/
(९६१४)/ प्राशि-१, दिनांक १० जानेवारी, १९९२.
२) शासन अधिसूचना सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक दिनांक २१
फेब्रुवारी, २००८.

प्रस्तावना :-

राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजाच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध विद्यमान योजनांचे परिणामकारक संनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने तसेच अल्पसंख्यांक समाजाचा सर्वांगीण विकास साधण्यासाठी विविध नवीन योजना तयार करून त्यांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्याकरिता शासनाने दि.२१ फेब्रुवारी, २००८ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये स्वतंत्र अल्पसंख्यांक विकास विभाग निर्माण केला आहे. नवीन योजनांपैकी या समाजातील शैक्षणिक मागासलेपणा दूर करण्याच्या दृष्टीकोनातून राज्यातील कायम विनाअनुदानीत शाळा वगळून सर्व शासकीय आणि खाजगी अनुदानित व विनाअनुदानीत वरिष्ठ प्राथमिक शाळेतील इयत्ता ५ वी ते ७ वी मधील शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्यांक (मुस्लिम, बौद्ध, शीख, ख्रिश्चन, जैन व पारशी) समाजातील विद्यार्थ्यांचे शाळेतील उपस्थितीचे गळतीचे प्रमाण रोखण्याच्या उद्देशाने या विद्यार्थ्यांच्या पालकांना उपस्थिती भत्ता (प्रोत्साहन भत्ता) देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजातील शैक्षणिक मागासलेपणा दूर करण्यासाठी शासन मान्य वरिष्ठ प्राथमिक शाळेतील इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्यांक (मुस्लिम, बौद्ध, शीख, ख्रिश्चन, जैन व पारशी) समाजातील विद्यार्थ्यांचे शाळेतील गळतीचे प्रमाण रोखण्यासाठी व उपस्थितीचे प्रमाण वाढविण्याच्या दृष्टीकोनातून शासन मान्य सर्व शासकीय तसेच

खाजगी अनुदानित व विनाअनुदानित (कायम विनाअनुदानित शाळा वगळून) शाळेतील इयत्ता ५वी ते ७ वी मध्ये नियमित उपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांना रु.२/- (रुपये दोन फक्त) प्रती दिवस उपस्थिती भत्ता (प्रोत्साहन भत्ता) देण्यास शासन मंजूरी देण्यात येत आहे. याकरिता सदरहू कालावधीत संबंधित विद्यार्थ्यांची शाळेमध्ये ७५ टक्के पेक्षा जास्त उपस्थिती असणे आवश्यक राहिल. सदरहू प्रोत्साहन भत्ता या कालावधीमध्ये जास्तीत जास्त २२० दिवसांसाठी देय राहिल. तसेच शासनामार्फत सद्यःस्थितीत शालेय शिक्षण विभागाच्या उक्त संदर्भाधीन दि.१० जानेवारी, १९९२ च्या शासन निर्णयान्वये किंवा इतर प्रशासकीय विभागांच्या अथवा केंद्र शासनाच्या अस्तित्वात असलेल्या अशा प्रकारचा उपस्थिती (प्रोत्साहन) भत्ता या इयत्तेतील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना मिळत असल्यास अशा विद्यार्थ्यांना सदरहू योजनेतून दुहेरी लाभ देय राहणार नाही. मात्र अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांना सद्यःस्थितीत मिळत असणारी उपस्थिती भत्त्याची रक्कम या योजनेतील मिळणाऱ्या उपस्थिती भत्त्यापेक्षा (प्रती दिवस रु.२/- पेक्षा) कमी असल्यास यातील फरकाची रक्कम त्यांना देय राहिल.

२. चालू वर्षासाठी ही योजना १ जानेवारी, २००९ ते ३१ मार्च, २००९ पर्यंत लागू राहिल. उपलब्ध माहितीनुसार राज्यामध्ये अशा वरिष्ठ प्राथमिक शाळेतील इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिक्षण घेत असलेल्या अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना (मुलां-मुलींना) रु.२/- (रुपये दोन फक्त) प्रती दिवस प्रती विद्यार्थी याप्रमाणे दिनांक ०१.०१.२००९ ते दि. ३१.०३.२००९ पर्यंतच्या कालावधीसाठी एकूण रु. ४.३२ कोटी (रुपये चार कोटी बत्तीस लाख फक्त) इतक्या खर्चास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता या शासन निर्णयान्वये देण्यात येत आहे.

३. अल्पसंख्यांक विकास विभाग हा नव्याने स्वतंत्र विभाग निर्माण झालेला आहे. या विभागाच्या नियंत्रणाखाली क्षेत्रीय कार्यालय उघडण्यात आलेली नसल्याने या प्रोत्साहन भत्ता वाटपाच्या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाच्या नियंत्रणाखालील शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी वरीलप्रमाणे या योजनेची अंमलबजावणी करावी. या वरिष्ठ प्राथमिक शाळेचा कालावधी लक्षात घेता सदरहू योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक यांनी उक्त संदर्भाधीन दि. १० जानेवारी, १९९२ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार प्रोत्साहन भत्त्याचे वाटप केले जाते त्या धर्तीवर ग्रामीण व शहरी भागातील अशा सर्व संबंधित शाळेतील विद्यार्थ्यांना विभागीय शिक्षण मंडळ कार्यालयांमार्फत लाभ होण्याच्या दृष्टीने या योजनेची कार्यवाही सोबत जोडलेल्या जिल्हानिहाय यादीप्रमाणे तातडीने सुरु करावी. मात्र प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये अस्तित्वात असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या संख्येप्रमाणे त्यांनी निधीचे वाटप करावे. याबाबत शालेय शिक्षण व क्रीडा

विभागाने योग्य ते आदेश तातडीने शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना द्यावेत.

४. या योजनेची अंमलबजावणी काटेकोरपणे करून याबाबतचा अहवाल शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, महाराष्ट्र राज्य यांनी सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रातील विहित नमुन्यात अल्पसंख्यांक समाजातील वर्गवारी निहाय आणि जिल्हानिहाय माहिती घेऊन एकत्रित अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडे सादर करण्यात यावा.

५. या योजनेसाठी योजना संकेतांक व अनुदान वितरणाचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

६. हा शासन निर्णय नियोजन विभाग, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग आणि वित्त विभागाच्या सहमतीने तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ७४ /व्यय-४/२००९, दि.५ फेब्रुवारी, २००९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००९०२०५१७०५१७००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(एस. एस. काद्री)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य,

सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

संचालक, सर्व शिक्षा अभियान, चर्नीरोड, (पूर्व) मुंबई-४

*प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई ,

प्रधान सचिव, संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई, त्यांना विनंती आहे की, मा.विधानसभा /

विधानपरिषद सदस्यांना कृपया या शासन निर्णयाची प्रत वितरीत करावी,

शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) , जिल्हा परिषद,
*रजिस्ट्रार, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, मुंबई,
*रजिस्ट्रार, मा.उच्च न्यायालय मुंबई, नागपूर खंडपीठ, नागपूर,
*रजिस्ट्रार, मा.उच्च न्यायालय मुंबई, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी,
संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, प्रशासकीय इमारत ,मंत्रालयासमोर, मुंबई
संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, बांद्रा (पूर्व) , मुंबई,
आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
धर्मादाय आयुक्त, मुंबई, / सर्व सहायक धर्मादाय आयुक्त,
सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई,
संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे-३०,
अध्यक्ष/सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे-५,
राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक शिक्षण परिषद, जवाहर बालभवन, मुंबई,
सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा) मुंबई
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) नागपूर,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखापरीक्षा) नागपूर,
संचालक, लेखा व कोषागरे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अधिदोन व लेखा अधिकारी , मुंबई,
निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई ,
सर्व जिल्हा कोषाधिकारी,
मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा,
वित्त विभाग (व्यय -४) (अर्थसंकल्प) (वित्तीय सुधारणा-१), मंत्रालय, मुंबई
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
निवड नस्ती.
* पत्राद्वारे.

(शासन निर्णय अल्पसंख्यांक विकास विभाग क्रमांक असंस-२००९/प्र.क्र.३७/का-१, दिनांक ५ फेब्रुवारी, २००९ चे विवरणपत्र)

राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजातील वरिष्ठ प्राथमिक (इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शाळेत शिक्षण घेत असणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीकरिता पालकांना प्रोत्साहन भत्ता देण्यास मंजूरी देण्याबाबत. (सन २००८-०९).

विवरणपत्र

शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी शासन निर्णय मधील परि.४ मध्ये नमूद केल्यानुसार वाटप करण्यात आलेल्या प्रोत्साहन भत्त्याचा अहवाल शासनाला पुढील विहित नमुन्यानुसार पंधरा दिवसात सादर करावा.

अ.क्र.	शाळेचे नाव व पत्ता	इयत्ता	एकूण विद्यार्थी	शाळेतील अल्पसंख्यांक समाजातील वर्गवारी निहाय (मुस्लीम, बौद्ध, जैन ख्रिश्चन, शीख, पारशी) विद्यार्थ्यांची संख्या	अल्पसंख्यांक समाजातील वर्गवारी निहाय विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्षात वाटप करण्यात आलेल्या प्रोत्साहन भत्त्याची माहिती	शेरा
१						
२						
३						
४						

वरीलप्रमाणे विहित टप्प्यात शिक्षण उपसंचालकांनी / शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद जिल्हानिहाय प्रत्येक शाळेतील माहिती घेऊन ती एकत्रित करून शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर करावी व त्यांनी राज्याची सदर माहिती एकत्रित करून शासनाला विहित मुदतीत सादर करावी.

महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद- एनरॉलमेन्ट मायनॉरिटी ऑल मॅनेजमेन्ट (३८४४ उर्दू शाळांसहित) वर्ग - इयत्ता ५ वी ते ७ वी वर्ष २००७-०८

जिल्हा कोड नं.	जिल्हा	इयत्ता ५ वी				इयत्ता ६ वी				इयत्ता ७ वी			
		मुली	मुलगे	एकूण	मुली	मुलगे	एकूण	मुली	एकूण	मुली	मुलगे	एकूण	एकूण
२७०१	नंदुरबार		४८७	६५५	११४२	४६७	५३२	९९९	४६४	४५१	४६४	९१५	९१५
२७०२	धुळे		१०६८	१११०	२१७८	८७८	१०२३	१९०१	८७१	९००	८७१	१७७१	१७७१
२७०३	जलगाव		२६९०	३१२२	५८१२	२४३४	२७०६	५१४०	२४४४	२५६७	२४४४	५०११	५०११
२७०४	दुलहाणा		२८२७	२६१८	५४४५	२६१४	२५९७	५२११	२२५१	२१२९	२२५१	४३८०	४३८०
२७०५	अकोला		२५५९	२६१०	५१६९	२३६६	२४१२	४७७८	२२६२	२१४०	२२६२	४४०२	४४०२
२७०६	वाशिम		१०२१	८८२	१९०३	८८७	७५०	१६३७	७८०	७२१	७८०	१५०१	१५०१
२७०७	अमरावती		३०७२	३६४२	६७१४	२९३२	३२२६	६१५८	२६५६	२९९१	२६५६	५६४७	५६४७
२७०८	वर्धा		१९२	२४२	४३४	२१२	२५५	४६७	१८७	२९८	१८७	४८५	४८५
२७०९	नागपूर		२३६२	२३४२	४७०४	२१३७	२११३	४२५०	२०९९	२०८४	२०९९	४१८३	४१८३
२७१०	भंडारा		२००	२०८	४०८	२०९	२२४	४३३	२१६	२२२	२१६	४३८	४३८
२७११	गोंदिया		७१	९०	१६१	८७	७३	१६०	८३	७०	८३	१५३	१५३
२७१२	गडचिरोली		१५०	१५४	३०४	१०४	१४५	२४९	११३	१३६	११३	२४९	२४९
२७१३	चंद्रपूर		५९३	६४८	१२४१	६२४	६००	१२२४	५३८	५४०	५३८	१०७८	१०७८
२७१४	यवतमाळ		१२१०	१११४	२३२४	१०८१	९७४	२०५५	९३२	९३७	९३२	१८६९	१८६९
२७१५	नांदेड		३३४४	३३७४	६७१८	३१७३	२९७४	६१४७	२७२४	२६४७	२७२४	५३७१	५३७१
२७१६	हिंगोली		९८९	१०६६	२०१५	१००२	१०२७	२०२९	८७३	९७१	८७३	१८४४	१८४४
२७१७	परभणी		१३७६	१५९२	२९६८	१३७१	१४१२	२७८३	१२२५	१२९९	१२२५	२५२४	२५२४
२७१८	जालना		१९८८	२१३८	४१२६	१९७१	१७४०	३७११	१६३४	१५३६	१६३४	३१७०	३१७०
२७१९	औरंगाबाद		३६२३	३८३३	७४५६	३५३६	३५१८	७०५४	३०८८	३३९६	३०८८	६४८४	६४८४
२७२०	नाशिक		५६२३	५४५०	११०७३	५४३०	५५८९	११०१९	४९९६	४७७६	४९९६	९७७२	९७७२
२७२१	ठाणे		५७४०	६९८८	१२७२८	५०५९	६३४०	११३९९	४८२७	५७६५	४८२७	१०५९२	१०५९२
२७२२	मुंबई (मनपा)		४०७१	४२८८	८३५९	३९००	४२४१	८१४१	३५४०	३५८४	३५४०	७१२४	७१२४
२७२३	मुंबई-२		५८१४	७९१४	१३७२८	५६७८	७५१८	१३१९६	५४६५	६९४९	५४६५	१२४१४	१२४१४
२७२४	रायगड		१३५५	१३९४	२७४९	१२९८	१३०२	२६००	११८४	१२२७	११८४	२४११	२४११
२७२५	पुणे		२८५९	२९९१	५८५०	२६१९	२६२३	५२४२	२३१४	२२०६	२३१४	४५२०	४५२०
२७२६	अहमदनगर		२२७३	२३०३	४५७६	२२९७	२३०७	४६०४	२०३५	२०५६	२०३५	४०९१	४०९१
२७२७	बीड		२७४४	२७८२	५५२६	२६८५	२५९८	५२८३	२५०६	२३२२	२५०६	४८२८	४८२८
२७२८	लातूर		३०३३	३१३५	६१६८	२९१४	३१६९	६०८३	२८३०	२८१६	२८३०	५६४६	५६४६
२७२९	उस्मानाबाद		१४४९	१३४४	२७९३	१३३२	१३४६	२६७८	१३७४	१२४७	१३७४	२६२१	२६२१
२७३०	सोलापूर		३८९७	४००९	७९०६	३७९७	३८४३	७६४०	३५१८	३४९४	३५१८	७०१२	७०१२
२७३१	सातारा		७५७	९६५	१७२२	६४७	८५६	१५०३	६८३	८३६	६८३	१५१९	१५१९
२७३२	रतनागिरी		१३०८	१२८३	२५९१	१२१०	१२७४	२४८४	१०५७	११४५	१०५७	२२०२	२२०२
२७३३	सिध्दार्थ		१६०	१७०	३३०	१५९	१८९	३८४	१४८	१७८	१४८	३२६	३२६
२७३४	कोल्हापूर		१४४१	१६०८	३०४९	१३९६	१४६५	२८६१	१३८३	१३७२	१३८३	२७५५	२७५५
२७३५	सांगली		१८२१	१९८०	३८०१	१८०२	१७८३	३५८५	१६९५	१६७१	१६९५	३२६६	३२६६
	एकूण		७४१२७	८००४४	१५४१७१	७०३०६	७४४४४	१४५०५२	६४९९५	६७६७९	६४९९५	१३२६७४	१३२६७४